

Ljubljana, 16. januar 2017

Odgovor na Predlagam.vladi.si predlog 7923-3: Uvedba mandatov za visokošolske profesorje

Konec leta 2016 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu (ZViS-K), ki pa v ničemer ni posegel v sistem habilitacij, saj je to področje, ki ga bomo na novo urejali lahko šele z novim Zakonom o visokem šolstvu. Ta bo v marsičem sledil Nacionalnemu programu visokega šolstva 2011-2020 (v nadaljevanju: NPVŠ), kjer je kot eden od ciljev zapisan tudi predlog posodobitve sistema habilitacij. Že takrat, ko je NPVŠ nastajal, se je namreč pokazalo, da trenutni sistem zaradi prevelike zaprtosti ne omogoča vedno izbora in akademskega razvoja najboljših kadrov. NPVŠ predvideva, da bodo visokošolske institucije zato odpravile preveliko število habilitacijskih področij, ki zaradi prevelike razdrobljenosti onemogočajo izkoriščanje vseh potencialov na univerzi.

Prav tako je treba smiselno oblikovati pogoje in kriterije za habilitacijo, ki se poleg znanstveno raziskovalne uspešnosti in pedagoške usposobljenosti osredotočajo tudi na uporabnost znanja. Predvsem pa jih je treba ločiti za kadre, ki sodelujejo pri izobraževalnem procesu na univerzitetnih in strokovnih študijskih programih.

Eden izmed ukrepov v sklopu ureditve kadrovskega področja, ki jih predvideva NPVŠ, je tudi, da država ne bi več zakonsko regulirala obsega dela zaposlenih, razmerja med pedagoškim in raziskovalnim delom, minimalnih obveznosti zaposlenih in podobno. Institucije bodo same odločale o razporeditvi dela med zaposlenimi, pri čemer bodo lahko fleksibilne in letno ali večletno po lastni izbiri določale deleže poučevanja, raziskovanja, mobilnosti ali gostovanje v tujini za posamezne zaposlene. Za svoje delo bodo zaposleni prejeli eno plačo, v kateri bodo vključene vse dejavnosti oziroma obremenitve (poučevanje na kateri koli študijski stopnji, raziskovanje, mentorstvo, mednarodne izmenjave, svetovanje in podobno).

Glede karijerne poti visokošolskega osebja na različnih institucijah se zavedamo, da notranja reprodukcija kadrov v istih visokošolskih institucijah povzroča zaprtost in slabšanje kakovosti visokega šolstva, vključno z

znanstvenoraziskovalnim delom. Zato NPVŠ predvideva prehajanje visokošolskih kadrov, kar pomeni, da se praviloma doktorandi in drugi mladi strokovnjaki zaposlujejo na drugi visokošolski instituciji, kot so študirali in delali dotlej.

Slovenski visokošolski prostor mora biti kakovosten in omogočati vrhunski znanstveno raziskovalni razvoj. Posebna pozornost v NPVŠ je namenjena tudi pedagoški odličnosti oziroma poučevanju. V zadnjih letih se je v slovenskem visokošolskem prostoru v povprečju že pomembno izboljšalo razmerje med številom študentov in visokošolskimi učitelji. Poiskati je treba načine, kako omogočiti boljše pogoje dela visokošolskim učiteljem ter pogoje študija študentom.

Vaš predlog o uvedbi profesorskih mandatov in obveznega strokovnega pedagoškega usposabljanja, smo zabeležili in ga bomo ob priliki predstavili tudi pripravljavcem novega Zakona o visokem šolstvu. Trenutno so v pripravi izhodišča za nov Zakon o visokem šolstvu.

Dr. Erika Rustja

Vodja sektorja za visoko šolstvo

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport